

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/44019,Cywinski-Jan.html>
05.05.2024, 07:57

Cywiński Jan

Jan Cywiński, ur. 20 V 1956 w Warszawie, absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, Wydz. Polonistyki, kierunku filologia klasyczna (1979).

Od 1976 członek KIK. 1988–1990 członek „S”.

III/IV 1976 na UW uczestniczył w przygotowaniu listu oraz zbieraniu podpisów pod pismem w obronie prześladowanych Jacka Smykała z Pomorskiej Akademii Medycznej i Stanisława Kruszyńskiego z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

1976–1980 współpracownik KOR/KSS „KOR”, uczestniczył w wielu zebraniach, brał udział w akcji pomocy robotnikom z Ursusa oraz jeździł do Radomia (przeszło 20 razy) z pieniędzmi dla represjonowanych, pomagał w kontakcie z adwokatami oraz zbierał relacje, kolportował oświadczenia KOR na UW. XI 1976 zbierał podpisy pod listem robotników radomskich do prokuratora generalnego, sygnatariusz listu studentów ws. powołania komisji poselskiej dla wyjaśnienia postępowania milicji podczas wydarzeń czerwcowych w Radomiu i Ursusie złożonego m.in. przez niego 9 III 1977 w Kancelarii Sejmu (za co otrzymał formalne upomnienie wydane przez dziekana Wydz. Polonistyki). III 1977 sygnatariusz petycji do ministra oświaty i wychowania w obronie nauczycieli VI LO im. Tadeusza Reytana. III 1977 sygnatariusz ulotki (podpisanej przez 7 osób) wzywającej studentów do poparcia działań KOR, wywieszanej na drzwiach Instytutu Filologii Klasycznej UW. V 1977 współorganizował (z Andrzejem Batorskim i Bogusławą Blajfer) mszę świętą w kościele św. Marcina w intencji Stanisława Pyjasa. V 1977 – V 1978 członek Zarządu Sekcji Kultury KIK. VI 1977 sygnatariusz petycji, uwierzytelnionej przez prof. Jana Kielanowskiego i przesłanej do Marszałka Sejmu, ws. uchylecia środków zapobiegawczych wobec członków KOR-u i ich współpracowników. VII 1977 sygnatariusz Apelu działaczy

Miejsce urodzenia Warszawa

Data urodzenia 20-05-1956

Hasło wydrukowane w **Tom V**

katolickich do społeczeństwa w obronie aresztowanych z powodów politycznych członków KIK: Wojciecha Arkuszewskiego i Wojciecha Ostrowskiego, 8 VII 1977 uczestnik mszy świętej w kościele św. Krzyża w intencji ich uwolnienia. V 1977 jeden z inicjatorów i nast. jeden z liderów warszawskiego SKS, współautor pierwszego niepublikowanego oświadczenia o powstaniu SKS w Warszawie. 21 III 1979 świadek napaści bojówki SZSP na słuchaczy wykładu TKN w mieszkaniu Jacka Kuronia. 20 X 1977 sygnatariusz oświadczenia Do studentów i społeczeństwa polskiego informującego o powołaniu SKS, autor i współautor kolejnych oświadczeń, udział w naradach członków SKS z różnych miast. 1977-1979 udział w wykładach UL/TKN, zaangażowany w kolportaż informacji o tych zajęciach. 12 III 1979 uderzony przez jednego z członków bojówki zorganizowanej spośród członków SZSP przed wykładem TKN prof. Adama Szczypiorskiego. Współautor oświadczenia SKS do studentów i pracowników naukowych uczelni warszawskich wzywającego do potępienia tych działań SZSP. Przekazał odpis oświadczenia władzom UW (1980 jego zeznanie dot. działań tych bojówek, spisane przez Komisję Helsińską, przedłożone podczas posiedzenia KBWE w Madrycie). III 1979 sygnatariusz odezwy członków SKS ws. zwolnienia Kazimierza Świtonia. V 1979 współautor oświadczenia protestacyjnego SKS ws. propozycji zmiany w Statucie UW nadających PZPR większą władzę w strukturach uniwersytetu; wskutek protestów władze wycofały się z tej zmiany. VI 1979 z ramienia KIK członek straży papieskiej w Warszawie podczas pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. X 1979 kolportował informację o odbywającej się głodówce W obronie braci Czechów w kościele św. Krzyża, sygnatariusz z innymi 500 osobami Listu do Episkopatu Czech i Moraw w obronie Komitetu Obrony Niewinnie Prześladowanych – sygnatariuszy Karty 77 w Czechosłowacji. Od 1975 kolporter niezależnej prasy i pojedynczych tekstów poza cenzurą, od 1976 przepisywał przez kilka mies. i kolportował: do 1981 „Komunikat KOR”, „Biuletyn Informacyjny” KOR/KSS „KOR”, wydawnictwa NOW-iej (1977-1981), Kwartalnik Polityczny „Krytyka” i wydawane przez to pismo książki (od 1979 do czasów III RP). Kilkakrotnie zatrzymywany (m.in. 20 VIII

1980 i w kolejnych dniach, kiedy aresztowano członków i współpracowników KSS „KOR” i działaczy innych grup opozycyjnych. Następnie aresztowany na 3 mies., 1 IX zwolniony na mocy porozumień sierpniowych, 1982 wystawiono za nim list gończy, śledztwo umorzono w ramach amnestii 1985). Przesłuchiwany, obserwowany, rewidowano jego mieszkanie oraz kontrolowano jego korespondencję i linię telefoniczną.

Od II 1981 pracownik Ośrodka Prac Społeczno-Zawodowych przy KKP, organizator spotkań ekspertów związku oraz protokolant ich obrad.

W nocy 12/13 XII 1981 przewidziany do internowania, do XI 1983 w ukryciu. Współpracownik wydawnictw podziemnych, przepisywał na maszynie „Informację Solidarności Regionu Mazowsze” (I do lata 1982), IX 1982 – XI 1983 oraz I 1985 – VIII 1987 (z przerwą V–VIII 1985) pod ps. Marian współpracownik „Tygodnika Mazowsze” (obsługiwał składopis). Pod ps. Andrzej Arpinacki i Andrzej K. Mariański pisał do podziemnej „Krytyki”. Tłumaczył i redagował m.in. dla Kręgu: Jean-François Steiner, Warszawa 44. Powstanie (1984) i NOW-ej: Hannah Arendt, Korzenie totalitaryzmu (1989). 1983–1990 bibliotekarz w Oddziale Starych Druków Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

VI 1989 podczas wyborów rozdawał ulotki. Podczas drugiej tury wyborów do Senatu mąż zaufania Jana Józefa Lipskiego w jednej z komisji wyborczych. 1989–1991 archiwista i protokolant posiedzeń prezydium OKP. 1990–1994 członek zespołu redakcyjnego kwartalnika „Krytyka”. 1991 protokolant Klubu Parlamentarnego Unia Demokratyczna. 1992 sekretarz redakcji dziennika „Obserwator Codzienny”. XII 1992 – II 1993 asystent posła Jana Króla w KP UD. Od 1993 redaktor w „Gazecie Wyborczej”; w wydawnictwach m.in.: Agora, Prószyński i s-ka, Czarne, [Krytyka](#) Polityczna, Biblioteka Więzi.

Odnaczony odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (2001), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2011).

1977–1987 rozpracowywany przez Wydz. III SUSW w ramach

SOR krypt. Grek. 1987–1989 objęty Kwestionariuszem
Ewidencyjnym.

Witold Kunicki-Goldfinger

[Region Mazowsze](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)